

פרוטוקול מס' 214

מישיבת ועדת הכספים

יום ב' כ"ט בשבט תשל"ה - 10.2.75, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הועדה:

י. קרגמן - היו"ר
א. אפרת
ש. ארליך
מ. ארנס
י. בדר
י. גולך
צ. גרשוןני
ב.צ. חלפון
ש. לורינץ
א. מלמד
ע. פיינרמן
י. פלומין
ד. קורן
ח. קורפו
נ. קצב
א. רונן
ז. שובל
מ. שחל

מוזמנים:

ד. שטאוב - מנהל מס רכוש וקרן פיצויים
ש. שביד - האוצר
י. מושכל - האוצר

מזכיר הועדה:

א. קירשנר

היועה"כ לועדה:

א.נ. פלוג

היועה"מ לועדה:

ד"ר ג. קטרון

קצרנית

מ. איזנברג

סדר - היום:

- א. קביעת נכס בר-ביטוח לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי) (תשל"ב - 1971) (אהוד שניידר) (חברת "אוסו בוטיק ארוז בע"מ"), ("הזרע בע"מ").
- ב. קביעת מוסד ציבור לענין סעיף 61 לחוק מס שבח מקרקעין תשכ"ג - 1963, ("יונייטד ג' ואיש אפיל אוף גרייטר ניו-יורק").
- ג. חוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 6), תשל"ה - 1974;
- ד. חוק מס מימון רכש (הוראת שעה) (תיקון), תשל"ה-1975.

(נתקבל מיום 17.2.75)

א. קביעת נכס בר-ביטוח לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים
(תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי) תשל"ב-1971
(מר אהוד שניידר, חברת "אוטו בוטיק ארז בע"מ",
חברת "הזרע בע"מ").

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. קרגמן:

נחפרסמה ידיעה על הסכם שהושג בין
האוצר ובין רשות השדור על הזרמת

א. אפרת:

כספים לרשות השדור בגלל הפיגורים בגביית אגרת הרדיו והטלוויזיה.
האם אפשר לברר אמיתות הידיעה?

נעביר את השאלתא לממונה על התקציבים.

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף הראשון בסדר-היום
של ישיבה זו - קביעת נכס בר-ביטוח לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים
(תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי) תשל"ב-1971. והנכס הראשון
שאנו מתבקשים לאשר כנכס בר-ביטוח הוא - חווה חקלאית לגידול עדר בקר
באזור רמת הגולן של מר אהוד שניידר. (קורא מכתבו של מר אגמון).

אני חומך באישור הבקשה. אבל אינני
מבין מדוע אנו צריכים לאשר כל בקשה

ד. קורן:

בנפרד.

בזמנו החליטה הועדה שכל בקשה תוגש
לאישורה.

היו"ר י. קרגמן:

קביעת נכס בר-ביטוח לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים
(תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי), תשל"ב-1971
(חווה חקלאית לגידול עדר בקר באזור רמת הגולן של
מר אהוד שניידר) - א ו ש ר ה

עוד בקשה הוגשה לגבי חברת "אוטו
בוטיק ארז בע"מ". (קורא מכתבו של

היו"ר י. קרגמן:

מר אגמון).
אם אין שאלות והערות, אני מציע לאשר

מר אגמון).

בקשה זו.

קביעת נכס בר-ביטוח לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים
(תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי) תשל"ב-1971
(חברת "אוטו בוטיק ארז בע"מ) - א ו ש ר ה.

עוד בקשה הוגשה לגבי חברת "הזרע בע"מ".
(קורא מכתבו של מר אגמון).

היו"ר י. קרגמן:

אם אין שאלות והערות אני מציע לאשר

בקשה זו.

קביעת נכס בר-ביטוח לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים
(תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי) תשל"ב-1971,
(חברת "הזרע בע"מ) - א ו ש ר ה

ב. קביעת מוסד ציבור לענין סעיף 61 לחוק מס שבה מקרקעין
תשכ"ג - 1963 (יונייטר ג'ואיש אפיל אוף גרייטר ניו-זורק")

אנו עוברים לסעיף הבא - קביעת מוסד

היו"ר י. קרגמן:

ציבור לענין סעיף 61 לחוק מס שבח מקרקעין תשכ"ג-1963. (קורא מכתבו של שר האוצר).

גב' מושכל:

הכוונה היא לקבוע את "יונייטד ג' איש אפיל אוף גרייטר ניו-יורק" כמוסד ציבורי לענין סעיף 61 לחוק מס שבח מקרקעין. מוסד זה הוא המגבית המאוחדת בניו-יורק, שלפעמים מקבלת בארץ תרומות של קרקעות ומעבירה אותן לסוכנות היהודית. הכוונה כאמור לאשר מוסד זה כמוסד צבור לענין סעיף 61 לחוק מס שבח מקרקעית, כדי שהקרקעות המועברות לסוכנות תהיינה פטורות ממס.

היו"ר י. קרגמן:

אני מציע לאשר את הבקשה.

קביעת מוסד ציבור לענין סעיף 61 לחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963 ("יונייטד ג' ואיש אפיל אוף גרייטר ניו-יורק") - א ו ש ר ה

ג. חוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 6) תשל"ה - 1974 (המשך הדיון).

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום - חוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 6),

תשל"ה - 1974.

סעיף 76 (קורא הנוסח הקיים והנוסח המוצע).

י. פלומין:

לא ברור לי מדוע שני הצדדים צריכים להודיע למנהל אם חדל להתקיים תנאי מן התנאים המפורטים בסעיפים 51 או 52.

גב' מושכל:

במסירת הצהרות חייבים שני הצדדים. הצהרה זו נחוצה, כי כאשר מתקיים תנאי זה חייבים בתשלום המס.

י. פלומין:

אינני מתנגד לגופו של ענין. אני מבין שהודעה זו אינה צריכה להמסר בשופס.

ד. שטאוב:

היא צריכה להמסר בשופס. בכל מקרה אינך יכול להטיל חובת הודעה זו רק על צד אחד, כי אז הצד השני לא ימסור הצהרה ויטען שחשב שהצד הראשון הודיע.

ח. קורפו:

אני מבין שסעיף 76 מחייח למקרה שחדל להתקיים תנאי של הפטור ולא תנאי של החיוב, כי סעיף 51 קובע 3 תנאים בהם תייצור החבות במס.

ד"ר קטרון:

אני מסכים עם חברי הועדה שאמרו שיש אי בהירות מסוימת בנוסח המוצע. אפשר להבהיר את הדברים באחת משתי הצורות - אפשר להגיד: התקיים אחת מהתנאים המפורטים, או חדל להתקיים תנאי מהתנאים הדוחים את המועד. אנו מבקשים שהות לחשוב על כך.

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף 80. ואני מבין שמוצע למחוק סעיף 80 הקיים.

ד"ר קטרון:

למעשה סעיף זה בוטל בשנת 1965. אך משום מה הוא נשאר בספר החוקים.

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף 82.

ש. שביד:
סעיף 82 הקיים מאפשר עשיית שומה כאשר לא נמסרו הצהרות. אך הוא אינו מאזכר את כל הצדדים לעסקה. הוא אינו מאזכר את הקונה. אנו מבקשים לנסח את הסעיף בצורה בהירה יותר.

י. פלומין:
בסעיף 82 מדובר על הצהרות על פי סעיף 73(א)(ב)(ג). ומוצע בו כי במקרה שלא נמסרה הצהרה, תוטל השומה על המוכר. סעיף 72(א)(ב) מתייחסים למוכר ואילו סעיף 73(ג) מתייחס לקונה. אני מציע שתהיה הפרדה בין הקונה ובין המוכר. אני מציע שהסעיף ינוסח כך:

לא נמסרה למנהל הצהרה כאמור בסעיפים 73(א)(ב) רשאי הוא לדרוש - - - - ; לא נמסרה הצהרה כאמור בסעיף 73(ג) רשאי הוא לדרוש מהקונה - - - - .

א. רונן:
לפי הנוסח המוצע בסעיף 73(ג) צריך למסור הצהרה תוך 7 ימים. זאת אומרת שאם מישהו מוסר הצהרה תוך שבועיים, המנהל יכול להתעלם מכך ולעשות לו שומה.

ש. שביד: לא זו הכוונה.

י. פלומין:
בסעיף 73(א) תוקן המועד ל-30 יום; ואילו בסעיפים 73(ב)(ג) לא תוקן המועד.

ש. שביד: תוקן.

י. פלומין: בטופס הלבן לא תוקן.

ד"ר קטרוף: בטופס הכחול תוקן.

ח. קורפו:
אני מציע כי הסיפא של סעיף 82 תנוסח כך: "רשאי המנהל לדרוש הצהרה מהחייב בה ומשלא נענה, רשאי הוא לשום - - - -".

ש. שביד:
היום אפשר לעשות שומה לפי מיטב השפיטה רק כאשר מוכר ועושה פעולה באיגוד לא מסרו הצהרה. סעיף 82 הוא סעיף כללי מכוחו אפשר לעשות שומות גם לגבי תוספת מס. כאשר נושא השומה הוא תוספת מס, אי אפשר לעשות שומה לפי מיטב השפיטה כאשר לא נמסרה הצהרה. אנו מציעים כי עכשו תהיה אפשרות כזאת.

י. בדר:
הצהרה של הקונה אינה יכולה להיות בסיס לעשיית שומה, כי הקונה יודע אך ורק את המחיר ששילם. הוא אינו יודע מועד הרכישה של המוכר; הוא אינו יודע את ההשקעות שעשה המוכר ואינו יודע את הניכויים שמבקש המוכר.

אני מבין שיש מקרים שהמוכר אינו מוסר הצהרה. לגבי מקרים אלה יש סנקציות רבות בחוק. אחת הדרכים שהמנהל יכול לדעת שהיתה עסקה, זו הצהרת הקונה. אבל לגבי עשיית שומה אינו יכול להסתמך על הצהרת הקונה. אני מציע להשאיר סעיף 82 כפי שהוא כתוב.

א. רונן:
בתיקון המוצע לסעיף 82 כתוב: "ומשלא נענה רשאי הוא לשום את שווי הרכישה". לא נאמר תוך כמה זמן לא נענה. מדוע לא נכתוב: לא נענה תוך 7 ימים?

ח. קורפו: אני מציע לכתוב: "לא נענה תוך 14 יום".

ד"ר קטרוף: אנחנו מוכנים לקבל תיקון זה.

הוחלט, כי בסעיף 82 המוצע אחרי המלים "ומשלא נענה" יבוא: תוך 14 יום".

מה דעת אנשי האוצר על הצעת חבר-הכנסת פלומין להפריד בסעיף זה בין הקונה

היו"ר י. קרגמן:

ובין המוכר?

ד"ר קטרון:
הסעיף מנוסח כך, שאם אחד האנשים חייב למסור הצהרה - זה יכול להיות המוכר, הקונה או עושה פעולה באגוד - ולא מסר אותה, יכול המנהל לפנות למוכר או לעושה הפעולה ולדרוש ממנו למסור הצהרה. את הפרטים המלאים יכול המנהל לקבל רק מהמוכר.

אם לא נמסרה הצהרה לפי סעיף 73(ג) היא לא נמסרה על ידי הקונה. מדוע

י. פלומין:

צריך במקרה זה לפנות למוכר?

אני חושבת שיש מקום להבהיר את הסעיף ולנסח אותו בצורה כזאת שיהיה ברור שיש שומה למס שבח ויש שומה לחוספת מס. אנו נגיש נוסח מחוקן של הסעיף.

ש. שביד:

אנו עוברים לסעיף 83.

היו"ר י. קרגמן:

י. פלומין:
בסעיף זה לא נראה בעיני הנוסח "פרטים הדרושים לו לצורך עשיית שומה". לפי נוסח זה המנהל יכול לדרוש למסור לו פרטים שאינם מוגדרים בסעיף 73. אני מציע שנגדיר מה הם הפרטים הדרושים לעשיית שומה.

בחוק הקיים כתוב אותו דבר - פרטים הדרושים לצורך עשיית שומה.

ד"ר קטרון:

א. רונן:
בסיפא של סעיף 83 כתוב: "רשאי המנהל לדרוש ממנו ערובה לתשלום המס שהוא עשוי להתחייב בו". אני מבקש שהדברים ינוסחו כך שיובן שלא המנהל עשוי להתחייב בו.

אנו עוברים לסעיף 84.

היו"ר י. קרגמן:

מה פירוש המלים "הפחתת מס בלתי נאותות"?

ח. קורפן:

זו טעות דפוס. צריך להיות: הפחתת מס בלתי נאותה.

היו"ר י. קרגמן:

ז. שובל:
נתינת סמכות ארביטררית למנהל לקבוע מהי הפחתת מס נאותה ומה לא, היא דבר חמור ביותר. אני יודע שחקדים לכך קיים בפקודת מס הכנסה. אבל אינני חושב שיש לכך מקום בחוק מס שבח מקרקעין.

סעיף כזה קיים בפקודת מס-הכנסה.

היו"ר י. קרגמן:

ז. שובל:
אינני מאושר מסעיף זה. בכל זאת יש הבדל מהותי בין מס הכנסה ובין מס שבח מקרקעין. בענין מס הכנסה יכול פקיד השומה לומר לנישום: אינני מקבל את ההצהרה שלך, אתה אינך מנהל ספרים, יש מקום לבירור. מכל מקום יש אפשרות לקזז דברים כי העסק ממשיך להתקיים. במקרקעין המדובר הוא בעסקה חד-פעמית. יכול להיות שאחד הצדדים לעסקה הוא תושב חוץ, שלאחר גמר העסקה יעזוב את הארץ. ולא תהיה אפשרות לתקן את הדברים ולעשות צדק. לכן אני מתנגד לסעיף זה.

אילו היה כתוב שמטרת העסיקה היא המנעת ממס או הפחתת מס בלתי נאותה עוד אפשר

י. בדר:

היה להתווכח על כך. אבל כתוב! או כי אחת ממטרותיה העיקריות היא המנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה". כלומר, נעשתה עסקה חוקית, לא פיקטיבית, כדי למכור נכס. אבל העסקה נעשתה בצורה כזאת שעל פי החוק ישולם מס יותר נמוך. אפשר להגיד לעושה העיסקה: אילו היית עושה את העסקה בצורה אחרת ולא בצורה שעשית, היה המס גדול יותר.

מה פירוש המלים "הפחתת מס בלתי נאותה"? לפי הכתב כאן, גם דבר חוקי יכול להיות בלתי נאות. נניח שמכרו נכס חודש מאוחר יותר או חודש מוקדם יותר מתאריך מסויים; אפשר יהיה לומר: מכרת את הנכס יותר מוקדם או יותר מאוחר כדי שהמס יהיה נמוך יותר.

האם מדובר על מועד או על מהות העסקה? ד"ר קטרוץ:

י. בדר: אני חושב שלאדם מותר לשלם מס יותר נמוך; זה איננו פשע, אם זה בהתאם לחוק. אם העסקה היא מלאכותית, זה דבר אחר.

מה שמוצע כאן הוא בגדר שערוריה פיסקלית מהסוג החמור ביותר. ומדוע לכם כל הצרות האלה? אתם יודעים שמי שיפנה לבית משפט יזה. מי שלא יפנה לבית משפט תעשו אתו פשרות.

ד"ר קטרוץ: בנוסח המקורי מדובר על עסקה בדויה או מלאכותית. כמעט לא ניתן להוכיח שעסקה היא בדויה או מלאכותית. ופסיקת בית המשפט היתה כזאת שראינו שלא נוכל להמשיך בזה.

ה. קורפנו: אני ראיתי פסיקה הפוכה. ראיתי פסק-דין של בית משפט שקבע שמתנה שניתנה לכלה היא עסקה מלאכותית.

ד"ר קטרוץ: ראינו שעל פי הנוסח הקיים לא נוכל להתגבר על עסקות שהן בהתאם לחוק אבל מטרתן להפחית את המס. סעיף זה בפקודת מס הכנסה נחקבל לפני 7 שנים. וב-1972 אשרה הועדה תיקון בנוסח זה בחוק מס רכוש.

אינני מקבל את הטיעון שמעשה כזה הוא בגדר פשע. אף אחד אינו מציע כאן הוראה פלילית. אנחנו אומרים: מותר לך לנסות לשלם פחות מס. איננו מענישים אותך על כך. השאלה היא, באיזה מקרים מותר למנהל לומר: עסקה זו אחת ממטרותיה העיקריות או מטרתה העיקרית היא להשתמש מתשלום מס אפילו במסגרת החוק. המנהל ישתמש בסעיף זה רק אם אין לו ברירה אחרת. והנשום שאף אחד אינו מחזיק אותו בתזקת עבריינין יוכל ללכת לבית המשפט ויוכל לטעון שלא היה מקום להוראה זו.

אנו מבקשים הוראה זו - כפי שבקשנו וקבלנו אותה הן בפקודת מס הכנסה והן במס רכוש, כיוון שאנו חושבים בדיני מסים מן הדין שהאדמיניסטרציה תהיה מצויידת בכלים שיאפשרו לה לגבות את המס.

א. רונן: אם סעיף זה ישנו בפקודת מס-הכנסה ובחוק מס-רכוש, הוא יכול להיות גם בחוק זה. ומי שחושב שהוא נפגע, יכול להגיש השגה ועהעור והדרך לבית המשפט פתוחה לפניו.

עם זאת אני שואל: אם מנהל מס שבח מקרקעין אומר שהוא מחעלם מעסקה מסויימת, מדוע לא יהיה חייב למסור נימוקיו? אני יודע שקיימת חובת הנמקה כללית. אבל אני הייתי מציע שתהיה חובה כזאת בחוק.

אם יש עסקות שאינן בדויות ומלאכותיות, אבל הן באות להפחית מס, הייתי מבקש שתביאו לנו דוגמה אחת או שתיים מהנסיון שהצטבר אצלכם.

ש. לורין: עד עכשו ידענו שהמחוקק חייב להתייגע ולסתום פרצות בחוק. אם אנו עוברים לשיטה חדשה ומכניסים לכל חוק פסקה כללית שמי שינצל את הפרצה בחוק, לא יכירו בפעולתו, לא נצטרך לדאוג לכך שהחוק יענה על כל האפשרויות. אני חושב ששיטה זו אינה נאותה, כי אצלנו קיים כלל שכל מה שאינו אסור הוא מותר, וכל דבר שאינו חייב בו, אני פטור ממנו.

אני מבין שבסופו של דברים מקרים כאלה יגיעו לבית המשפט. השאלה היא רק מי יפנה לבית המשפט המנהל או

הנשום. אני אומר שהמנהל הוא אשר צריך לפנות לבית המשפט ולא הנשום.

י. פלומין:

סעיף זה הוא העתק מדוייק של סעיף 86 לפקודת מס הכנסה. ואני זוכר את טענת הרוחות שפרצה ב-1968 כאשר נחקבל סעיף זה. אני זוכר שסמסטר שלם באוניברסיטה הוקדש לסעיף 86 ואף אחד לא ידע מה אומר הסעיף. האמת היא שעד היום לא עשיתם שימוש רב בסעיף זה. זאת אומרת שסעיף זה איננו דרוש לשלטונות מס-הכנסה. מדוע צריך להשאיר בחוק סעיף שהוא מקומם, סעיף הפוסק עסקה אפילו אם אינה בניגוד לחוק? לדעתי, אין צורך בהרחבה זו, אם כי אני חושב שיש לחזק את האדמיניסטרציה לגבי מקרים לנקוט בדרכים כלכליות בלתי מקובלות כדי להמנע מתשלום מס.

מה שאינני מבין הוא, מדוע מבקשים לקבוע בחוק מס שבח מקרקעין רק חלק מסעיף 86 בפקודת מס הכנסה. מדוע אין מוסיפים את חלקו השני של הסעיף?

ש. שביד:

מבנה פקודת מס הכנסה שונה ממבנה חוק מס שבח מקרקעין.

י. פלומין:

אינני מבין פשר המלים "רשאי הוא להתעלם מהן ולשום את המס המגיע

לפי זה". לפי מה?

ש. שביד:

לפי ההתעלמות.

י. פלומין:

תאמרו זאת באופן ברור. לגופו של ענין אני חושב שאין מקום לתיקון זה

של הסעיף.

י. בדר:

אומרים לנו שסעיף כזה קיים בפקודת מס-הכנסה. לגבי מס-הכנסה אני תמיד יותר שקט, כי בפקודת מס הכנסה יש ערעור לבית משפט מחוזי ולבית המשפט העליון. וכל המונחים האלה עומדים בבקורת משפטית מלאה. אם ישתמשו בסעיף זה באופן מרחיק לכת, בית המשפט יסתכל על כך אחרת.

אסור לנו לשכוח שפקיד שומה או מנהל מס שבח או מנכס מכס מצד אחד הם רשוח, אבל מצד שני הם גם צד; כל אחד מהם חובתו לגבות כסף. במצב זה אם קיימת אפשרות של ערעור לבית המשפט היא חשובה מאד. ההבדל העיקרי בין פקודת מס הכנסה ובין חוק מס שבח מקרקעין הוא בכך שבחוק מס שבח מקרקעין אין ערעור לבית המשפט.

ש. שביד:

יש ערעור.

י. בדר:

יש ערעור לבית המשפט העליון וק מטעמים משפטיים.

ש. שביד:

יש ועדת ערר.

י. בדר:

אינו דומה ערעור לבית המשפט המחוזי לערעור לוועדת ערר.

ז. שובל:

לא קבלתי חשובה על הערתי לגבי ההבדל המהותי שבין מס המוטל על הכנסה שוטפת ובין מס המוטל על עסקה חד פעמית.

ד"ר קטרוין:

אתה יודע שסעיף 86 בפקודת מס-הכנסה חל גם על מס רווח הון שהוא בדיוק

כמו מס שבח מקרקעין.

ז. שובל:

הבעייה העיקרית של המשטר הפרלמנטרי היום היא ההתחרות הבלתי-פוסקת בין המחוקק ובין הביורוקרטיה. כוחה של הביורוקרטיה הולך ומתחזק. ואני אינני חושב שמותר לצד המחוקקים, להסכים לסעיף הנותן סמכות ארביטרית למנהל לקבוע בי אחת ממטרות העסקה היא הפחתת מס בלתי נאותה, גם אם העסקה אינה נוגדת את החוק.

ד. שטאוב:

רבותי חברי הועדה, רוב הסנקציות הקיימות בחוק אינן מיועדות לביצוע אלא להרתעה. ואמנם הזכיר חבר הכנסת פלומין, ובצדק, שסעיף זה בפקודת מס הכנסה קיים 8 שנים והוא אינו זוכר שהשתמשו בו, או השתמשו בו פעם או פעמים. אבל בזה כוחו של הסעיף, בהרתעה שיש בו.

דובר פה על הביורוקרטיה ועל הישיגיה. האדמיניסטרציה שלנו חלשה מולת הכוחות האדירים העומדים מן הצד השני, מול סוללות עורכי-הדין המחפשות דרכים שלא לשלם מס. אף אחד לא אמר שזה פשע. אבל היות ואנו מוגבלים באפשרויות ובכוחות, ואיננו מפעילים בלשים, צריך שיהיה בידינו סעיף מרתיע כזה, כדי שמי שמתכנן מעשה כזה ידע מה צפוי לו. אתם יכולים לטען שהפקידים צריכים לדעת את החוק והם צריכים לגלות הכל. אבל העובדה היא שהפקיד בדרך הבינוני עומד יום יום מול עורכי דין המתכננים את הדהרים ללא הגבלת זמן.

ז. שובל:

אותו דבר אתה יכול להגיד על המשטרה לעומת העבריינים. ארגומנט זה הוא ארגומנט מסוכן

ביותר במדינה דמוקרטית.

ד. שטאוב:

כנבחר העם אתם מצווים לעזור לנו לגבות את המס בכלים העומדים לרשותנו. כבר ציין חבר-הכנסת פלומין שכמעט ולא השתמשו בסעיף זה בפקודת מס הכנסה. סימן הוא שהאדמיניסטרציה אינה להוטה להשתמש בסעיף זה. אבל סעיף מרתיע כזה צריך להיות בחוק, וחם וחלילה שנצטרך להרבות להשתמש בו.

ז. שובל:

כל זמן שיש מקידות הגונה כפי שישנה היום - ניא.

ד. שטאוב:

אני שמח שאתה מסווג אותנו כפקידות הגונה. אני מאמין שכל עוד תחקיים המדינה,

הפקידות תהיה הגונה.

אשר לחובת ההנמקה, נישום שרואה עצמו נפגע מהחלמותו של המנהל מעסקה שגרמה להקטנת מס, יש לו זכות השגה. ובתשובה להשגה חייב המנהל לנמק החלטתו. כתוב בסעיף 87, כי המנהל יתן למשיג את החלטתו המנומקת בכחב.

בראש ועדת הערר לענין מס שבח מקרקעין עומד שופט מחוזי, ושניים מחבריה הם אנשי צבור. לכן אין חשש שהאזרח יעמוד חסר אונים בפני אדמיניסטרציה שרירותית. מה גם שעל החלטת ועדת הערר פתוחה הדרך בפני הנשום לבית המשפט המחוזי.

אין לנו כוונה זדונית להשתמש בסעיף זה החל ממחר בבקר בכל מקרה ומקרה. אבל אין לנו ספק שסעיף זה דרוש כסעיף מרתיע, והוא מסוג הדברים שצריך שיהיו על מנת שלא יהיה צורך להשתמש בהם.

ש. שביד:

חבר-הכנסת לורינץ אמר כאילו יש זכות לגיטימית לאזרח להשתמש בפרצות הקיימות בחוק. אינני חושבת שזו גישה נכונה. כאשר מחוקקים חוק, אין מתכוונים להשאיר בו פרצות; אלא שבלתי אפשרי להגדיר בסוק את כל האפשרויות של המנעות והשתמטות,

י. פלומין:

מדוע אינכם מאמצים את הגישה הקיימת בחוק מס עזבוני, לפיה עול הראייה על המנהל? אם תקבלו גישה זו, אני אהיה מוכן לקבל סעיף זה.

היו"ר י. קרגמן:

אנו נמשיך בדיון בחוק מס שבח מקרקעין בישיבה הבאה.

ד. חוק מס מימון רכש (הוראת שעה) (תיקון), תשל"ה - 1975

היו"ר י. קרגמן:
אנו עוברים לסעיף האחרון בסדר-היום של ישיבה זו - חוק מס מימון רכש (הוראת שעה) (תיקון), תשל"ה-1975.

בישיבת אחמול הביא בפנינו מנכ"ל משרד התחבורה מר חירם את בקשתו של שר התחבורה/ שלגבי תשלום מס מימון רכש בתעודות מלווה, יהיה דין מוניות כדין מכוניות מסחריות שמסקלן הכולל המותר מעל 4000 ק"ג.

ד. שטאוב:
האם משרד התחבורה עומד על כך למרות שהוא יודע קשיי הביצוע? יהיה צורך בתקנות מיוחדות לביצוע הדבר.

מר ארבל:
הבעייה לגבי המוניות היא אותה בעייה הקיימת לגבי משאיות. ענף המוניות מונה 4500 מוניות. ותשלום מס מימון רכש על ידי פדיון אגרות מלווה חסכוני מהיזה בעייה לא פשוטה. יהיה צורך לערב בכך את הבנקים. הבנקים גובים היום את אגרת הרשוי ומס רכוש. בעל מונית ובעל משאית שירצו לשלם את מס מימון רכש בתעודות מלווה יפנו לבנק והבנק יעשה את הפעולות הכרוכות בתשלום בתעודות מלווה.

מוניות להולכת תיירים נכללות בקטגוריה של מוניות רגילות. וחשוב שהן תיכללנה במסגרת המוניות לצורך תשלום מס מימון רכש.

ש. שביד:
אנו היינו רוצים להמנע ממצב שיקבעו דברים שלא נוכל לבצע אותם.

ז. שובל:
אינני רואה את פקיד הבנק שיצעה את הישוב ההצמדה של תעודת המלווה.

י. פלומין:
אני חושב שהדבר איננו מסובך כל כך. מדובר על מלווה חסכון וצריך לצייד כל פקיד בנק בטבלה המתאימה והוא יוכל לעשות את החישוב.

היו"ר י. קרגמן:
חבר הכנסת בדר אתה הצעת שסעיף זה יחול על כל הרכב. האם אתה עומד

על הצעתך?

י. בדר:
אני מציע הצעה אלטרנטיבית, שהסעיף יחול על רכב עסקי.

י. פלומין:
במקום ההצעה הדאשונה שלי שהגשתי בכתב, אני מציע את ההצעה הבאה:

בפסקה 9(ב) יוטף : לרבות הוראות בדבר מועדים" . סעיף (ג) יושמט.

הצעתי השניה: כיוון ששר האוצר לא הוציא תקנות בחקופה שנקבעה בחוק ואנשים הפסידו כסף, אני מציע שתנתן אפשרות לשלם את המס מראש בהנחה של 7.5%; ותנתן אפשרות לשלם שלוש שנים מראש בתעודות מלווה.

היו"ר י. קרגמן:
ההנחה של 7,5% קיימת.

י. פלומין:
לא. הנחה זו ניתנה למי ששילם את המס עד 30 בנובמבר. אילו הוצאו התקנות, יכולתי לשלם בנובמבר בתעודות ולקבל את ההנחה של 7,5%.

א. רונן:
אני מתנגד להצעה זו. לא נאמר ששר האוצר חייב להתקין תקנות. כתוב בחוק ששר האוצר רשאי להתקין תקנות. ואני השתכנעתי מההסברים של שר האוצר ונציגי בנק ישראל, שנפלה טעות בחוק המקורי בענין חשלום המס בתעודות מלווה ואי אפשר לבצע זאת.

לכן אני מציע למחוק את התוספת בהצעת היושב-ראש. אם אהה מציע שרכב מעל ל-4000 ק"ג יוכל לשלם מס זה בתעודות מלווה, פירוש הדבר שגם מי שצריך לשלם מס 100 לירות יוכל לשלמו בתעודות מלווה. יש הגיון בחשלום המס בתעודות מלווה כאשר סכום המס הוא 400 לירות לשנה. אני מציע שנחליט, שבעל רכב מסחרי או משאית יוכל לשלם את המס בתעודות מלווה רק אם סכום המס המינימלי הוא 500 לירות.

ז. שובל: יש הגיון בהצעתו של חבר-הכנסת רונן.

ד. שטאוב:
להצעתו של חבר-הכנסת פלומין שבגלל האחור בהתקנת התקנות תינחז הנחה של 7,5% למשלמים בתעודות מלווה, כיוון ש פדיון תעודות המלווה יחושב לפי האינדקס היום - וזה יקבע בתקנות - הרווח יהיה גדול יותר מאשר אילו נעשה החישוב בספטמבר 1974 לפי האינדקס באותו חודש. אני מבין שצריך לתת הנחה, אבל היא אינה צריכה להיות כפולה.

י. פלומין: ומה לגבי חשלום מראש לשלוש שנים?

ש. לורינץ: לגבי חשלום מראש לשלוש שנים, הנחה של 7,5% מוצדקת.

ד. שטאוב:
אני חושב שבמתן אפשרות לשלם את המס שלוש שנים מראש, יש הנחה מרחיקה לכת שאין לה כל הצדקה.

י. פלומין:
מדוע נעשה הבחנה בין אנשים שהיה להם כסף מזומן ושילמו את המס מראש לשלוש שנים וקבלו הנחה, ובין אנשים שהיו להם תעודות ולא יכלו לשלם בהן כי לא התוקנו התקנות?

גב' מזשמי:
החוק קובע כי מי שמשלם את המס לשלוש שנים מראש, זכאי ל-7,5% הנחה.

ש. לורינץ:
הוא זכאי גם לכן, שאם במשך 3 השנים תהיינה העלאות במסים, הן לא יחולו עליו.

שביד:
אם לאדם יש תעודה על סכום המכסה את המס לשלוש שנים - לא ניהרג על כך. הכוונה היא להנחה של 7,5%?

ד. שטאוב:
לא. הכוונה היא שבשנים הבאות לא יצטרך לשלם לפי השווי שיהיה באותן שנים.

היו"ר י. קרגמן:
אני מתנגד לכך.

י. פלומין:
קבענו בחוק שמי שישלם לשלוש שנים מראש עד סוף נובמבר 1974 משווי הנכס ב-1974/75, זה יהיה החיוב הסופי שלו. אני בא ואומר: לא היה לי כסף מזומן לשלם את המס. היתה לי תעודה, אך לא יכולתי לממש אותה, כי לא הותקנו תקנות. אני מבקש להחזיר אותי למצב שבו, אילו היו מותקנות התקנות, הייתי יכול לשלם את המס לשלוש שנים מראש. אני אומר שצריך לתת אפשרות זאת למשך 30 יום.

ד. שטאוב:
אם ועדת הכספים עומדת על כך, שכל מי שישלם את המס לשלוש שנים בתעודה מלווה שמכסה את המס המגיע לשלוש שנים, חוץ שלוש יום מיום שיוצאו התקנות - יוכל לעשות זאת.

ד"ר קטרון: אם תתקבל הצעה זו של חבר הכנסת פלומין לא נוכל להכין את הצעת החוק להגשתה היום למליאת הכנסת לקריאה שניה ושלישית.

היו"ר י. קרגמן: אני מעמיד להצבעה הצעתו של חבר-הכנסת פלומין.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר-הכנסת פלומין - רוב
נגד - אין

הצעת חבר הכנסת פלומין נחקבלה

היו"ר י. קרגמן: חבר הכנסת רונן הציע הצעת תיקון להצעתו, לפיה יותר פדיון מוקדם של תעודות מלווה לשם תשלום המס המגיע מבעל התעודות בשל רכב שמשקלו הכולל המותר מעל 4000 ק"ג וסכום המס המגיע הוא 500 לירות.

מר ארבל: המס על מונית בעלת 5 מקומות הוא 300 לירות ועל מונית בת 7 מקומות - 475 לירות.

א. רונן: אם כך אני מציע שמינימום המס יהיה 400 לירות.

ש. לורין: ואני מציע - 300 לירות.

היו"ר י. קרגמן: אני מעמיד להצבעה שתי ההצעות.

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת חבר הכנסת רונן
- בעד הצעת חבר הכנסת לורין

היו"ר י. קרגמן: אני מציע שנחאחד סביב ההצעה שיותר פדיון מוקדם של תעודות מלווה לשלם תשלום המס המגיע מבעל התעודות בשל רכב שמשקלו הכולל המותר מעל 4000 ק"ג וסכום המס המגיע הוא 350 לירות.

ה צ ב ע ה

הצעת היושב-ראש, חבר-הכנסת קרגמן, נחקבלה

י. פלומין: לאחר ששמענו שהחישוב לצורך פדיון תעודות המלווה ייעשה לפי האינדקס החודשי, אני מוותר על הצעתי למתן הנחה של 7.5%. אני עומד על הצעתי הבסיסית שהעודף יוחזר בתעודה.

היו"ר י. קרגמן: אני מעמיד להצבעה הצעת חבר-הכנסת פלומין.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת פלומין - 2
נגד - רוב

הצעת חבר הכנסת פלומין לא נחקבלה

היו"ר י. קרגמן: פיימנו את הדיון בחוק מס מימון רכש (הוראת שעה) (תיקון) תשל"ה-1975. הישיבה נעולה

הישיבה ננעלה בשעה 12.50